

Vienti-Suomen kilpailukyky kuntoon

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Diasarjasta

- Tämä on kooste Pohjanmaan liiton ajankohtaisista edunvalvontakohteista. Diasarjaa on tehty Pohjanmaan kuntien sekä yhteistyökumppaniemme käyttöön. **Käytä niitä osia materiaalista, joita tarvitset.** Koko esitystä ei ole tarkoitettu käytettäväksi kerrallaan.

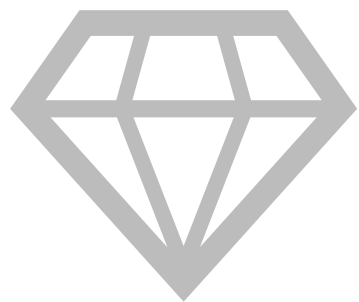
Vienti-Suomen kilpailukyky kuntoon

Viennin arvolla kuvattuna Pohjanmaa on **paljon kokoaan suurempi.**

Teollisuuden vientiliikevaihto 2017

4 775 milj. €

38 285 €/asukas

Pohjanmaan BKT on maan vahvin kehäkolmosen ulkopuolella.

Vienti-Suomen kilpailukyky kuntoon

Suomi

Vientiteollisuuden yritykset luovat suoraan ja välillisesti yli 46 prosenttia Suomen bruttokansantuotteesta ja maksavat verotuloja yli 28 miljardia euroa.

Pohjanmaa

Viennin osuus teollisuuden liikevaihdosta on Pohjanmaalla noin 76 %.

Vienti-Suomi

Vienti-Suomen toimintaedellytysten varmistaminen on nostettava keskeiseen asemaan.

Liikkuminen

Päärata Plus
Valtatie 3
Valtatie 8

Ilman päärataa Suomi pysähtyy

- Helsingin ja Tampereen välinen matka-aika on pidentynyt viime vuosina.
 - Pääradan varrella asuu puolet suomalaisista ja syntyy 2/3 BKT:sta.
 - Liikennemäärän odotetaan kasvavan jopa 40 % vuoteen 2030 mennessä.
 - Rata ei palvele kysyntää ilman merkittäviä uudistuksia.
-
- Nyt tarvitaan:
 - Rahoitus ratasuunnittelulle ja suunnittelun nopea aloittaminen.
 - Yleissuunnitelma 2–3 vuodessa.
 - Yleissuunnittelun loppupuolella ratasuunnitelman laatiminen.

Vaasa–Seinäjäjoki: ”Odottelemme hetken aikaa vastaan tulevaa junaa”

➤ Rataosuus nyt:

- Yksiraiteinen ja sähköistetty
- Matkustajajunien suurin sallittu nopeus on vain 120 km/h.
- Matka-aika on ilman pysähdyksiä 44 minuuttia.
- 64 tasoristeystä
- Vähän sähköistettyjä kohtaustaikkoja
- Vuosittain vakavia tasoristeysonnettomuuksia

➤ Näin rataa pitäisi kehittää:

- Poistaa 51 tasoristeystä tai parantaa niiden turvallisuutta.
- Lisätä neljä sähköistettyä kohtaamisraidetta.
- Parantaa laiturijärjestelyjä.
- Lisätä radan kantavuutta.
- Nostaa nopeustasoa 200 km/h, jolloin matka-aika olisi 28 min.

Pohjanmaalla:
Kustannusarvio
n. 65 milj. euroa

Valtatie 3 yhdistää Suomen kasvavat alueet

- Valtatie 3 yhdistää läntisen Suomen kasvukeskukset – Vaasan, Tampereen ja Helsingin.
- Valtatie 3 on yksi vilkkaimmista valtateista ja osa Euroopan laajuista liikenneverkkoa (TEN-T)
- Vilkkaimmilla tieosuuksilla yli 1000 rekkaa päivässä.
- Kuljetusten arvo on vuosittain 10 miljardia euroa.
- Tampereen ja Vaasan välinen tieosuus ei täytä valtakunnalliselle päätieväylälle asetettuja vaatimuksia.
- Kevästä syksyyn valtatie 3:lla kulkee runsaasti maatalouskoneita.

Valtatie 3 yhdistää Suomen kasvavat alueet

- **Vilkkaimmilla tieosuuksilla yli 1000 rekkaa päivässä.**
- **Kuljetusten arvo on vuosittain 10 miljardia euroa.**

Pohjanmaalla:

Pitkämäen eritasoliittymän (VT3–VT8) kiireellinen suunnittelu ja parantaminen

Moottoritien jatkeen Helsingby–Laihia suunnittelu

Laihian ja Jalasjärven välinen osuus tulisi ottaa osaksi runkoverkkoa niin pian kuin mahdollista.

Valtatie 3 yhdistää Suomen kasvavat alueet

➤ Valtatie 3 nyt:

- Nopeusrajoitukset vaihtelevat 50–100 km/h
- Huonot ohitusmahdollisuudet
- Paljon raskasta liikennettä ja maatalouskoneita
- Paljon asiointiliikennettä, risteyksiä ja liittymiä
- Vaarallisempi kuin muut valtatie
- Osuus Laihian ja Jalasjärven välillä on jätetty runkoverkon ulkopuolelle, mikä uhkaa osuuden hyvää ylläpitoa.
- Hämeenkyrön ohitustien rakentaminen alkoi vuonna 2020.

➤ Näin valtatie 3 pitäisi kehittää:

- Ohituspaikkojen parantaminen
- Liittymien ja risteysalueiden kehittäminen, siten, että nopeusrajoitus on vähintään 80 km/h.
- Koko Tampere–Vaasa -yhteysvälin parantaminen 158 miljoonaa euroa.
- Laihian ja Jalasjärven välinen osuus tulisi ottaa osaksi runkoverkkoa niin pian kuin mahdollista.

Pohjanmaalla:

Pitkämäen eritasoliittymän (VT3–VT8) kiireellinen suunnittelu ja parantaminen

Moottoritien jatkeen Helsingby–Laihia suunnittelu

Laihian ja Jalasjärven välinen osuus tulisi ottaa osaksi runkoverkkoa niin pian kuin mahdollista.

Valtatie 3 yhdistää Suomen kasvavat alueet

- **Pohjanmaalla:**
- Pitkämäen eritasoliittymän (VT3–VT8) kiireellinen suunnittelu ja parantaminen
- Moottoritien jatkeen Helsingby–Laihia suunnittelu
- Laihian ja Jalasjärven välinen osuus tulisi ottaa osaksi runkoverkkoa niin pian kuin mahdollista.

Valtatiellä 8 kulkee menestyvä Suomi

- Valtatie 8 yhdistää länsirannikon maakunnat, kaupungit, satamat ja lentokentät.
- Valtatiellä 8 ja länsirannikon satamien kautta kulkee 40 % Suomen viennistä ja tuonnista.
- Valtatie 8 on yksi tärkeimmistä erikoiskuljetusreiteistä.
- Valtatie 8 on keskeinen osa Euroopan laajuista liikenneverkkoa (TEN-T) ja yksi Suomen runkoteistä.
- Jatkuu E8-tienä Tromssaan saakka.

Valtatiellä 8 kulkee
menestyvä Suomi

➤ **Valtatiellä 8 ja länsirannikon
satamien kautta kulkee 40 %
Suomen viennistä ja
tuonnista.**

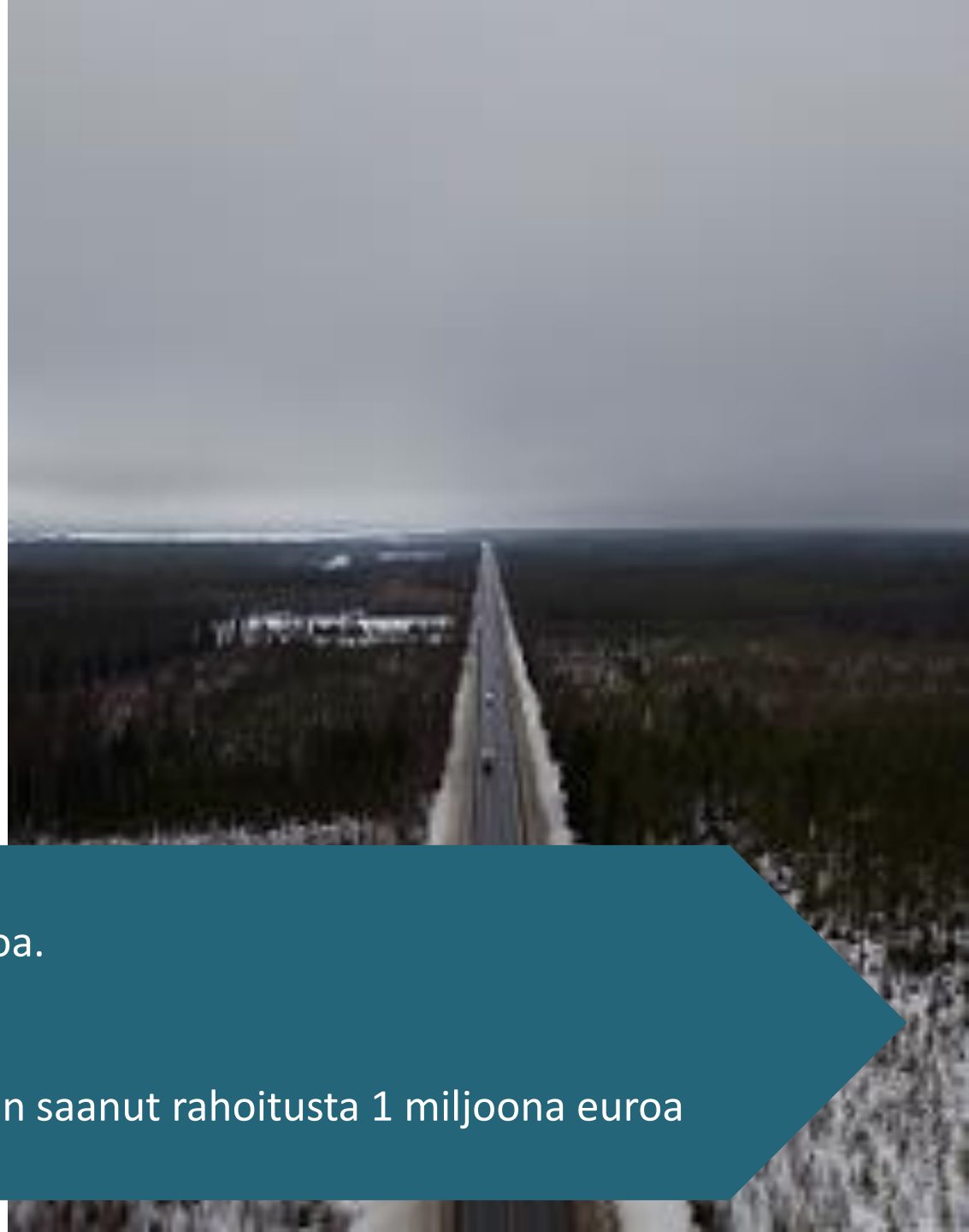
Pohjanmaalla:

Tieosuus Vassor–Ölis parannetaan, kustannusarvio 10 milj. euroa.

Valtatie 19 liittymä Uudessakaarlepyyssä on suunniteltava.

Koko Vaasa–Oulu -yhteysvälin parantaminen 130 milj. euroa.

Ohituskaistojen suunnittelu valtatielle 8 välillä Vaasa–Kokkola on saanut rahoitusta 1 miljoona euroa vuodelle 2020.

Valtatiellä 8 kulkee menestyvä Suomi

➤ **Valtatie 8 on nyt**

- Pääosin yksikaistainen
- Kapea
- Vaarallisempi kuin muut valtatie

➤ **Näin valtatieta 8 pitäisi kehittää**

- Rakennettava lisää ohituskaistoja
- Levennettävä tietä paikoittain
- Parannettava valaistusta
- Liittymiä ja risteyskäsitä kehitettävä

Pohjanmaalla:

Tieosuus Vassor–Ölis parannetaan, kustannusarvio 10 milj. euroa.

Valtatie 19 liittymä Uudessakaarlepyyssä on suunniteltava.

Koko Vaasa–Oulu -yhteysvälin parantaminen 130 milj. euroa.

Ohituskaistojen suunnittelu valtatielle 8 välillä Vaasa–Kokkola on saanut rahoitusta 1 miljoona euroa vuodelle 2020.

Valtatiellä 8 kulkee
menestyvä Suomi

➤ **Pohjanmaalla:**

➤ Tieosuus Vassor–Ölis
parannetaan, kustannusarvio 10
milj. euroa.

➤ Valtatie 19 liittymä
Uudessakaarelepyyssä on
suunniteltava.

➤ **Koko Vaasa–Oulu -yhteysvälin
parantamisen kustannusarvio
130 milj. euroa.**

Muut liikennehankkeet

Korjausvelan pienentäminen ja tiestön talvikunnossapito

Kantatiet 63, 67 ja 68

Satamien kehittäminen ja Merenkurkun liikenteen edistäminen

Tiet ovat ajamista varten

- Alemman tieverkon ja siltojen kunto heikkenee väistämättä nykyisellä investointitasolla.
- Leudot ja märät talvet pahentavat tilannetta sekä päällystetyillä teillä että sorateilla.
- Teiden huono kunto on jo lisännyt onnettomuuksia Pohjanmaalla.
- Apu on perillä hitaammin.

Pohjanmaalla:

Tasokorotuksen tarve: 20 miljoonaa euroa vuodessa. Valtakunnallisesti 200 milj. euroa

Tiet ovat ajamista varten

➤ Mitä pitäisi tehdä?

- Käynnistää konkreettinen toimenpideohjelma, jolla pysäytetään tiestön korjausvelan kasvaminen.
- Tehostaa talvikunnossapitoa.
- Kartoittaa vaihtoehtoiset rahoitusmallit.
- Lisätä kilpailutuksen ja aliurakoitsijaketjujen läpinäkyvyyttä.
- Lisätä valvontaa ja kiristää sanktioita.

Pohjanmaalla:

Tasokorotuksen tarve: 20 miljoonaa euroa vuodessa. Valtakunnallisesti 200 milj. euroa

Kantateiden kehittäminen kannattaa

- **Kantatie 63: osuus Evijärvi–Kaustinen**
- Tien muut osuudet parannettu ja liikennemäärät lisääntyneet.
- Tie oikeasee Tampereen ja Oulun välistä matkaa 40 km.
- Tietä tulee leventää ja parantaa sen kantavuutta, sekä siirtää linjausta kiertämään kylät.
- **Kustannusarvio: 10,5 miljoonaa euroa.**

Pohjanmaalla:

Kolmen kantatien parantamisen kustannusarvio yhteensä n. 40 miljoonaa euroa

Kantateiden kehittäminen kannattaa

- **Kantatie 67: Kaskisten satama–Seinäjoki**
- Tie on tärkeä henkilö- ja tavaraliikenteelle rannikolta sisämaahan.
- Tien merkitys kasvaa, sillä Suupohjan rata on huonossa kunnossa.
- **Kustannusarvio: 20 miljoonaa euroa.**

Pohjanmaalla:

Kolmen kantatien parantamisen kustannusarvio yhteensä n. 40 miljoonaa euroa

Kantateiden kehittäminen kannattaa

- **Kantatie 68: Pietarsaaren seutu**
- Tie on tärkeä väylä Pietarsaaren satamaan ja alueen 2000 työpaikkaan.
- Raskaan liikenteen osuus on merkittävä.
- Tien siltoja pitää kunnostaa, liittymiä poistaa sekä leventää tietä osalla reittiä.
- Kolpin sillan parantaminen on saanut 5 miljoonan euron valtuuden ja 100 000 euroa vuodelle 2020.
- Edsevön eritasoliittymän parantaminen valtatie 8 ja kantatien 68 risteyksessä on saanut 8,2 miljoonan euron valtuuden ja 2,5 miljoonaa euroa vuodelle 2020.

Pohjanmaalla:

Kolmen kantatien parantamisen kustannusarvio yhteensä n. 40 miljoonaa euroa

Satamat vievät tavaraa ja tuovat rahaa

- Vaasan ja Uumajan välillä kulkee pian uusi biokaasu/LNG-hybridilaiva.
- Merenkurkun yhteydellä on koko Suomelle tärkeä strateginen merkitys osana eurooppalaista ja kansainvälistä verkostoa.
- Vaasan sataman syventäminen 10 metriin on noussut ajankohtaiseksi matkustaja- ja tavaraliikenteen lisääntymisen vuoksi.
- Kaskisten satamaväylän syventäminen 10,5 metriin on välttämätöntä, jotta alukset voivat kulkea satamassa täydessä lastissa.

Osaaminen

Työvoiman saatavuuden parantaminen
Yritysten vienti- ja digiosaamisen kehittäminen

Osaaminen

- ▶ Työttömyys on Pohjanmaalla Manner-Suomen matalimpia ja työllisyysaste korkealla.
- ▶ Pula osaavasta työvoimasta on tällä hetkellä suurin kasvun este Pohjanmaalla.
- ▶ 50 % yrityksistä kärsii työvoimapulasta ja ilmoittaa sen kasvun esteeksi.

Osaaminen

- **Nyt pitää tehdä:**
- Luovutaan ulkomaisen työvoiman työlupien tarveharkinnasta.
- Tehdään työlupakäytäntöjä nopeammiksi ja joustavammiksi.
- Helpotetaan ulkomaisen työvoiman liikkuvuutta sallimalla alanvaihdot, jolloin oleskelulupa ei liity työhön tietyllä alalla.
- Houkutellaan aktiivisesti Pohjanmaalle ja muualle Suomeen lisää osaajia ulkomailta.
- Parannetaan Pohjanmaan tunnettuutta ja saavutettavuutta.
- Suunnitella koulutuksen resurssit niin, että tunnistetaan alueiden tarpeet.
- Kehitetään koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyömuotoja.
- Varmistetaan koulutusmahdollisuudet myös maaseudulla.
- Otetaan työvoimareservit täyteen käyttöön.

Yritysten vienti- ja digiosaamisen kehittäminen

- Pohjanmaalla viennin osuus teollisuuden liikevaihdosta on n. 75 %
- Globaalit veturiyritykset osaavat kansainvälisen toiminnan.
- PK-yritysten tilanne on toinen. Potentiaalia löytyy, kokemuksesta ja osaamisesta saattaa olla puutetta.
- Pohjanmaalla toimiva Osuuskunta Viexpo tukee yrityksiä kansainvälistymisessä.
- Hallituksen tulee varmistaa sen toiminnan riittävä ja pitkäjänteinen resursointi, mikä tukee tehokkaasti kansainvälistymistä.

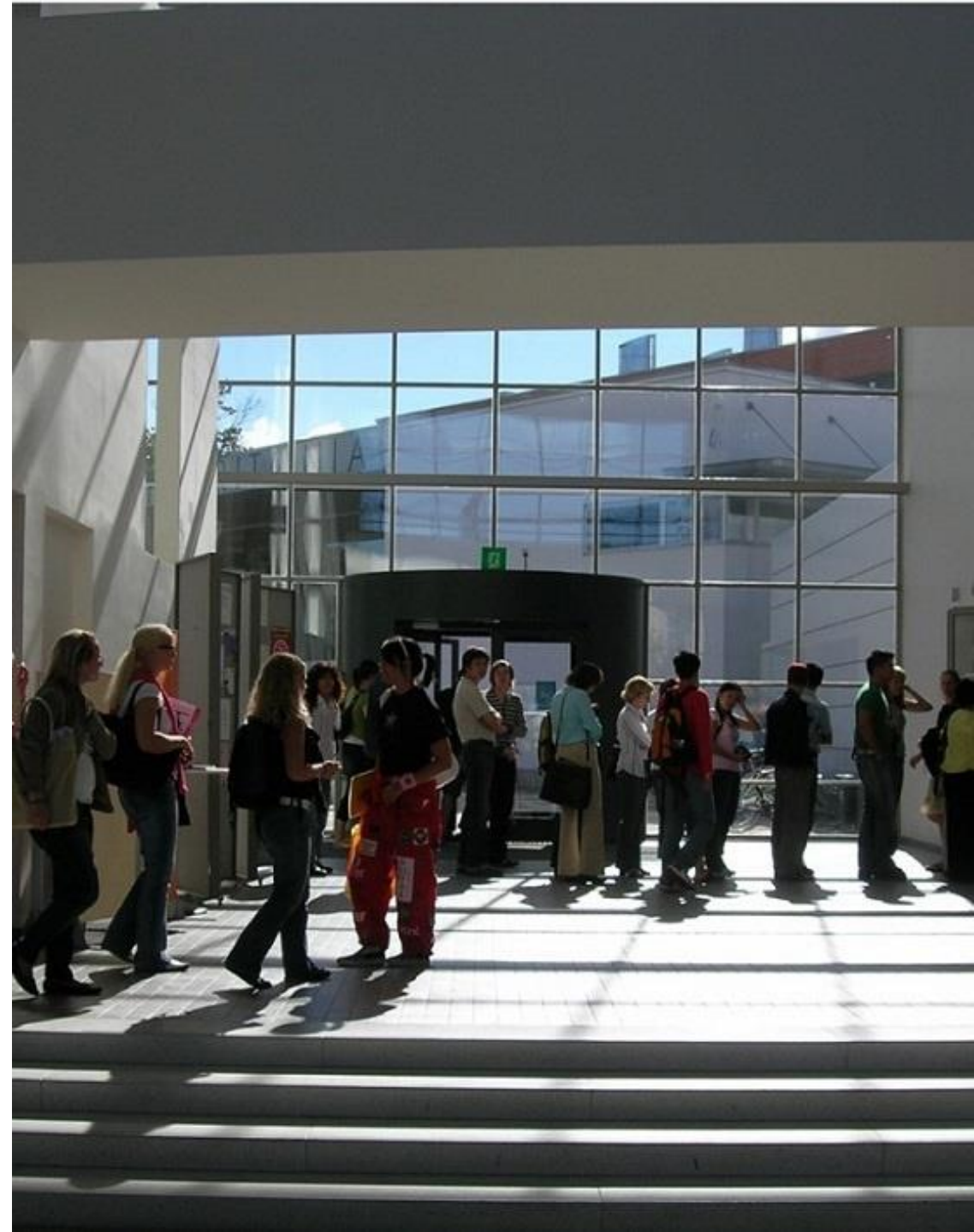
Yritysten vienti- ja digiosaamisen kehittäminen

- Pohjanmaalla on kartoitettu vienti-intensiivisten toimialojen avainteknologioita ja niiden hyödyntämistä.
- Yrityksissä, erityisesti suuryritysten alihankkijoilla, on suuri tarve tukeen teknologiaan digitalisaatioon liittyen.
- Tarvitsemme kansallisen kehittämisohjelman, joka sisältää:
 - Yritysten osaamisen kehittäminen: digitalisaatio, edistyneet tuotantomenetelmät
 - Alueellisen tietämyksen siirtäminen ja yhteistyön edistäminen esim. automaatio, robotiikka ja tietojen käsittely
 - Korkeakoulujen ja yritysten yhteisten demonstraatio- ja pilottihankkeiden toteuttaminen.

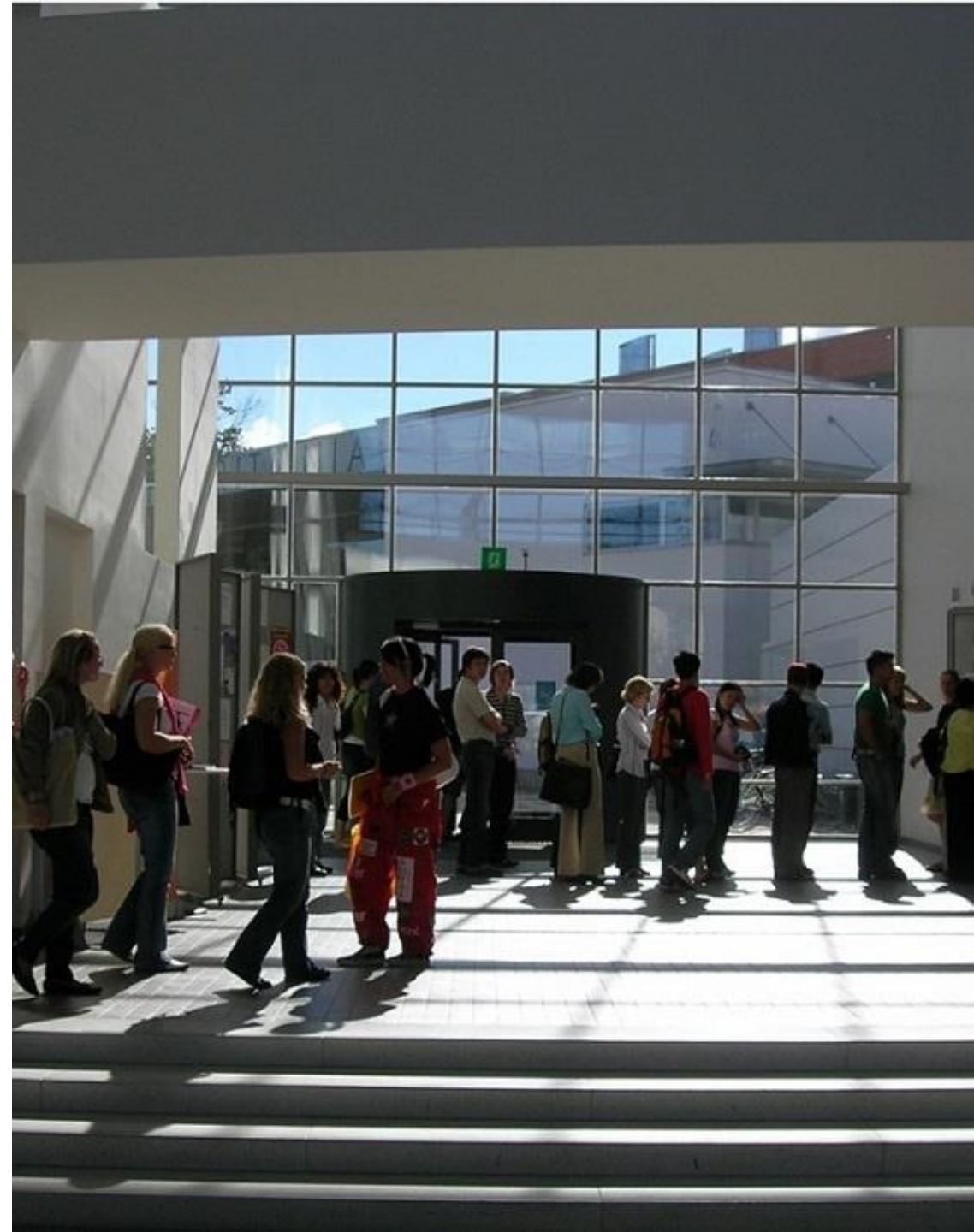
Korkeakouluverkostot

- Pohjanmaalla korkeakoulujen, yritysten, julkisen sektorin ja muiden toimijoiden yhteistyö on kehittynyt ja monimuotoista.
- Yhteistyö kattaa sekä opetuksen että tutkimuksen.
- Esimerkkejä edistyksellisestä yhteistyöstä ovat muun muassa:
 - Wärtsilä Smart Technology Hub, Vaasa Energy Business Innovation Centre VEBIC, opetuslaboratorio Technobothnia sekä tiedekirjasto Tritonia.

Korkeakouluverkostot

- **Tärkeää Pohjanmaalle: Insinöörien hyvä saatavuus.**
- Ammattikorkeakoulujen rahoituksessa tulee huomioida tekniikan alan kalliimmat kustannukset ja siten aloituspaikkojen riittävä määrä.
- **Korkeakoulujen kannustimet yhteiskunnan palvelemiseen.**
- Kansallisesti on tunnistettava, että alueilla on erilaisia korkeakouluysteistyön malleja. Niiden toimintaedellytykset on turvattava.
- Yliopistojen resurssien tulee riittää ympäröivän yhteiskunnan palvelemiseen.

EU:n tuettava alueiden kehitystä tasapuolisesti

- Tällä hetkellä Itä- ja Pohjois-Suomi saavat merkittävästi enemmän tukea alueen kehittämiseen kuin Etelä- ja Länsi-Suomi.
- Jäsenmaksut kerätään pääosin Etelä- ja Länsi-Suomesta.
- Suomi päättää itse, miten rahat jaetaan alueiden kesken.
- Harvaan asuttujen alueiden tuki on erikseen.
- **Suuralueiden väliset erot ovat tasaantuneet mutta erot maakuntien sisällä ovat kasvaneet ja haasteellisia alueita löytyy nyt ympäri Suomea.**
- **EU-komission tekemän ennusteen mukaan Länsi-Suomi on BKT:lla mitattuna yksi Euroopan voimakkaimmin koronakriisistä kärsineistä alueista.**
- Alueiden kasvua, kilpailukykyä ja uusiutumista voidaan tukea parhaiten, kun
 - korostetaan toimenpiteiden vaikuttavuutta, tuloksellisuutta ja leviämisaikutuksia
 - huomioidaan alueelliset erityispiirteet ja erilaiset kehittämistarpeet
 - mahdollistetaan, ei poissuljeta

Tulevalla EU-aluepolitiikan kaudella Suomi jakaa kehittämisvarat (4–5 miljardia euroa) yhden koko maata koskevan ohjelman kautta nykyistä tasaisemmin koko maahan. Aluepolitiikassa korostetaan koko Suomen etua ja alueiden kehittämisen kansallisia tavoitteita.

Tack!
Kiitos!

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

